



Aanvullend onderzoek vleermuizen en huismus

In het kader van de Wet natuurbescherming

Plangebied: Zegheweg 8, Woudenberg

Opsteller(s): F. V. van der Lans



Aanvullend onderzoek vleermuizen en huismus

In het kader van de Wet natuurbescherming

Ondertitel	Plangebied: Zegheweg 8, Woudenberg
Opsteller(s)	F. V. van der Lans
Datum	12-11-2019
Versienummer	01
Rapportkenmerk	ER20190925v01
Aantal pagina's	23
Opdrachtgever	Kubiek Ruimtelijke plannen
Contactpersoon	R. den Heijer
Collegiale toets	L. Boon
Wijze van citeren	Lans F.V. van der, 2019. Aanvullend onderzoek vleermuizen en huismus. In het kader van de Wet natuurbescherming Plangebied: Zegheweg 8, Woudenberg Kenmerk ER20190925v01. Ecoresult B.V., Dordrecht.

Ecoresult B.V.
Van Ravesteyn-erf 156
3315 DK Dordrecht
078 75 184 12
info@ecoresult.nl
www.ecoresult.nl

© copyright Ecoresult B.V. 2019

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteursrechthebbende. Ecoresult B.V. kan door opdrachtgever niet aansprakelijk worden gesteld voor schade die voortvloeit uit gebruik van data of gegevens of door toepassing van aanbevelingen en conclusies, die zijn opgenomen in deze rapportage.

INHOUDSOPGAVE

1 Inleiding.....	5
1.1 Aanleiding.....	5
1.2 Onderzoeksvragen.....	5
1.3 Leeswijzer.....	5
2 Beschrijving plangebied.....	7
2.1 Algemeen.....	7
2.2 Huidige situatie.....	7
2.3 Geplande activiteiten.....	8
2.4 Nieuwe situatie.....	8
2.5 Planning van de werkzaamheden.....	8
3 Onderzoek beschermde soorten.....	9
3.1 Werkwijze.....	9
3.2 Volledigheid onderzoek.....	10
4 Onderzoeksresultaten.....	11
4.1 Huismus.....	11
4.2 Vleermuizen.....	12
5 Effectbeoordeling.....	19
6 Conclusie en aanbevelingen.....	21
6.1 Conclusie.....	21
6.2 Aanbevelingen.....	21
7 Geraadpleegde bronnen.....	23
7.1 Internet.....	23

1 Inleiding

1.1 *Aanleiding*

In opdracht van Kubiek Ruimtelijke plannen heeft Ecoresult B.V. een aanvullend onderzoek uitgevoerd in het plangebied: Zegheweg 8, Woudenberg. De aanleiding voor het onderzoek zijn de conclusies van een eerder uitgevoerde quickscan¹ waaruit bleek dat in het plangebied potentie aanwezig is voor vaste rust- en verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger en nestplaatsen van huismus. Aanvullend onderzoek naar deze soorten is noodzakelijk om te vast te stellen of deze soorten inderdaad aanwezig zijn en zo ja, hoe in het kader van de Wet natuurbescherming gehandeld dient te worden.

1.2 *Onderzoeksvragen*

In het onderzoek worden vijf onderzoeksvragen beantwoord:

1. Zijn vleermuizen en huismussen aanwezig?
2. Welke functie(s) heeft het object of het gebied voor vleermuizen en huismussen?
3. Blijft de functionaliteit van de voortplantingsplaatsen en vaste rust- of verblijfplaatsen behouden?
4. Welke eigenschappen van het object of gebied moeten gemitigeerd of gecompenseerd worden?
5. Is ontheffing op de Wet natuurbescherming noodzakelijk?

1.3 *Leeswijzer*

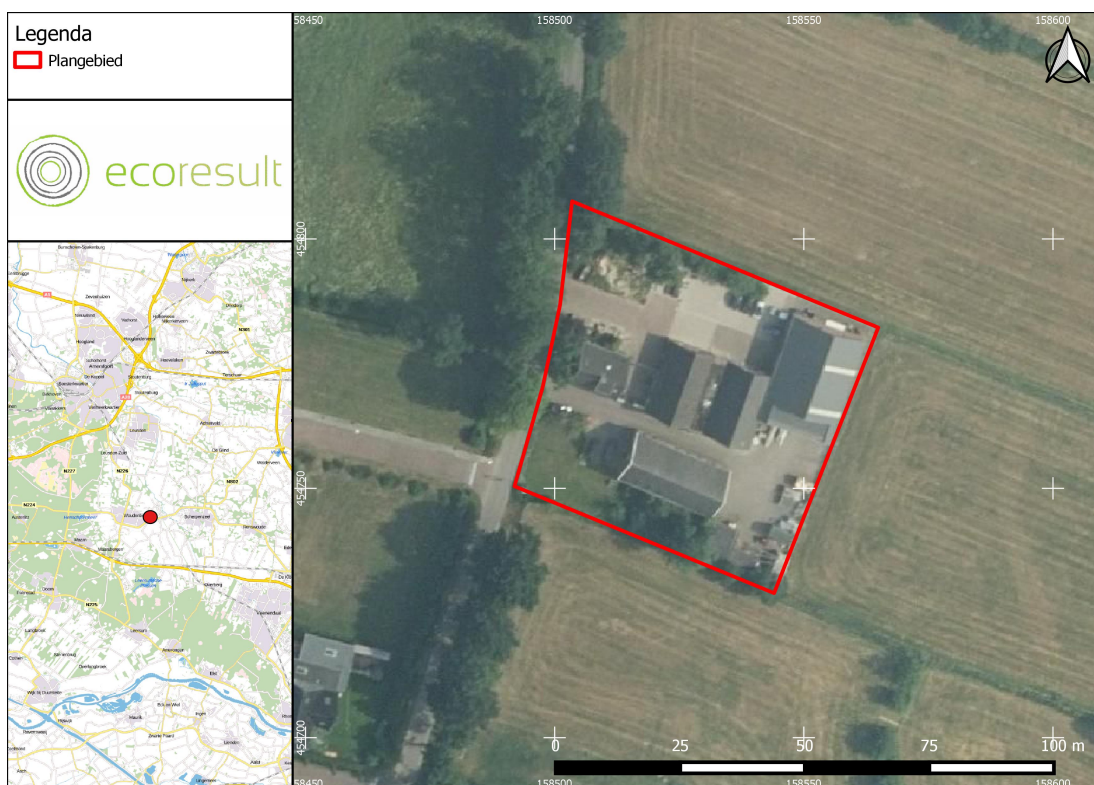
In deze rapportage worden allereerst het plangebied en de geplande activiteiten beschreven. Hierna volgt een beschrijving van de werkwijze van het onderzoek, de resultaten van het onderzoek en een effectbepaling van de geplande werkzaamheden. Aansluitend wordt beschreven welke maatregelen genomen dienen te worden negatieve effecten te voorkomen of te verminderen. Er wordt afgesloten met de conclusies en aanbevelingen.

1 F. van der Lans, 2018

2 Beschrijving plangebied

2.1 Algemeen

Het plangebied omvat een erf met woning en opstallen aan de Zegheweg 8 te Woudenberg, gemeente Woudenberg, provincie Utrecht.



Afbeelding 1: Ligging van het plangebied (rood vlak), voor de regionale ligging, zie kaartinzet rechtsboven. Bron: PDOK.

2.2 Huidige situatie

- Het plangebied bestaat uit een rechthoekig perceel, waarop een boerderij aanwezig is. Het bouwjaar van de boerderij is 1919.
- De boerderij, nog bewoond, heeft twee verdiepingen en boven het woongedeelte een zolder.
- De bebouwing is opgetrokken uit baksteen. De bebouwing heeft houten kozijnen.
- De boerderij heeft een dakbedekking met dakpannen en dakkapel.
- Onder de voorzijde van de woning zijn kelders en een kruipruimte aanwezig.
- Op het erf staan meerdere opstallen, waar bedrijven in gevestigd zijn.
- De zuidelijke stal blijft gehandhaafd.

- De opstallen zijn van meer recente datum, naar schatting uit de jaren 1990.
- De opstallen hebben een golfplaten dak en bakstenen muren met spouwmuur en open stootvoegen.
- Op het erf staan enkele fruitbomen en een gewone es.
- Langs de noordzijde en zuidzijde van het erf is een greppel aanwezig.
- Straatverlichting in de vorm van lantaarnpalen is aanwezig direct langs de weg voor het plangebied.

2.3 *Geplande activiteiten*

De voorgenomen ontwikkelingen betreffen:

- Sloop bestaande bebouwing, met uitzondering van de zuidelijke stal.
- Nieuwbouw van kantoren en zorgfunctie

2.4 *Nieuwe situatie*

In de nieuwe situatie zal het plangebied heringericht zijn.

2.5 *Planning van de werkzaamheden*

De exacte planning is op dit moment Ecoresult B.V. niet bekend.

3 Onderzoek beschermde soorten

3.1 *Werkwijze*

De volgende soorten/soortgroepen zijn onderzocht:

Huismus: Onderzoek naar de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen en functioneel leefgebied van huismus binnen het plangebied conform de condities en methodiek van het Kennisdocument Huismus². Dit is gedaan door nesten te onderzoeken door dakpannen te lichten:

Vleermuizen: Onderzoek naar de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen en voortplantingsplaatsen van vleermuizen (gewone dwergvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis) binnen het plangebied conform de condities en methodiek van het meest actuele vleermuisprotocol (Vleermuisprotocol 2017).

In Tabel 1 en Tabel 2 wordt een overzicht gegeven van de onderzoeksmomenten, weersomstandigheden en betrokken ecologisch deskundigen tijdens de uitgevoerde veldonderzoeken. Alle betrokken deskundigen hebben aantoonbare ervaring op het gebied van inventariseren van huismus en vleermuizen. De veldbezoeken zijn uitgevoerd onder goede weersomstandigheden, conform de Kennisdocumenten Huismus en het Vleermuisprotocol 2017.

² <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

Veldbezoek	Datum	Soort	Type onderzoek	Moment	Onderzoeker	Temperatuur (°C)	Neerslag (mm)	Windkracht (Bft)
1	27-05-2019	Huismus	Voortplantingsplaatsen, vaste rust- en verblijfplaatsen en functioneel leefgebied	19u00 – 21u00	F. van der Lans	15	0	2
2	17-10-2019	Huismus	Dakpannen lichten	14u30 – 16u30	F. van der Lans, M de Vries	16	0	2

Tabel 1: Onderzoeksmomenten huismusonderzoek en weergegevens gecorrigeerd met eigen waarnemingen in het veld. Bron weergegevens: <http://weergegevens.nl/>

Datum	Soort	Type onderzoek	Moment	Onderzoeker	Temperatuur (°C)	Neerslag (mm)	Windkracht (Bft)	Bewolking
10-09-2018	Vleermuizen	Paarverblijfplaatsen, functioneel leefgebied	21u30 – 23u30	B. Verhoeven	17	0	2	8/8
03-10-2018	Vleermuizen	Paarverblijfplaatsen, functioneel leefgebied	21u30 – 23u30	G. Tanis	12	0	2	8/8
27-05-2019	Vleermuizen	Zomer-, kraamverblijfplaatsen, functioneel leefgebied	21u45 – 23u45	F. van der Lans	14	0	2	6/8
02-07-2019	Vleermuizen	Zomer-, kraamverblijfplaatsen, functioneel leefgebied	22u00 – 0u00	F. van der Lans	19	0	2	4/8
12-07-2019	Vleermuizen	Zomer-, kraamverblijfplaatsen, functioneel leefgebied	03u00 – 05u00	V. Stuit	18	20*	2	8/8

*Tabel 2: Onderzoeksmomenten vleermuisonderzoek en weergegevens. *droog tijdens onderzoek*

3.2 Volledigheid onderzoek

Het onderzoek is uitgevoerd volgens de voor die soort(groep) geldende standaarden. De onderzoeksperiode voor al de betreffende soorten is optimaal. Bij de planning van het huismusonderzoek is iets niet goed gegaan en zijn niet voldoende onderzoeken naar zingende of nestindicerende huismussen uitgevoerd in de juiste periode (april – juni). Daarom is na het broedseizoen een inspectie van de dakpannen uitgevoerd. De inventarisatie blijft echter een steekproef. Het is dan ook mogelijk dat soorten en functies niet waargenomen zijn, terwijl dat ze op een ander tijdstip wel aanwezig zijn. Dit is echter acceptabel, de Wet natuurbescherming vraagt een initiatiefnemer om alles te doen wat redelijkerwijs van hem verwacht kan worden. Met de gekozen methode en inspanning is hieraan dan ook voldoende invulling gegeven.

4 Onderzoeksresultaten

4.1 *Huismus*

Tijdens de onderzoeken zijn in en om het plangebied geen huismussen en geen nesten van huismussen aangetroffen.

Toelichting:

- Tijdens de onderzoeken zijn geen huismussen waargenomen in het plangebied of in de nabijheid van het plangebied.
- Tijdens het lichten van dakpannen zijn geen nesten van huismussen waargenomen en ook geen oude nesten (zie onderstaande afbeeldingen).
- Binnen het plangebied zijn geen nestplaatsen aanwezig.
- In het plangebied is geen functioneel leefgebied van huismussen aanwezig.



Afbeelding 3. Laag pannendak, goed te bereiken en bekijken. Foto F. van der Lans / Ecoresult B.V.



Afbeelding 2. Te kleine ruimte onder dakpan voor huismus (1 i.p.v. 3 cm). Foto F. van der Lans / Ecoresult B.V.

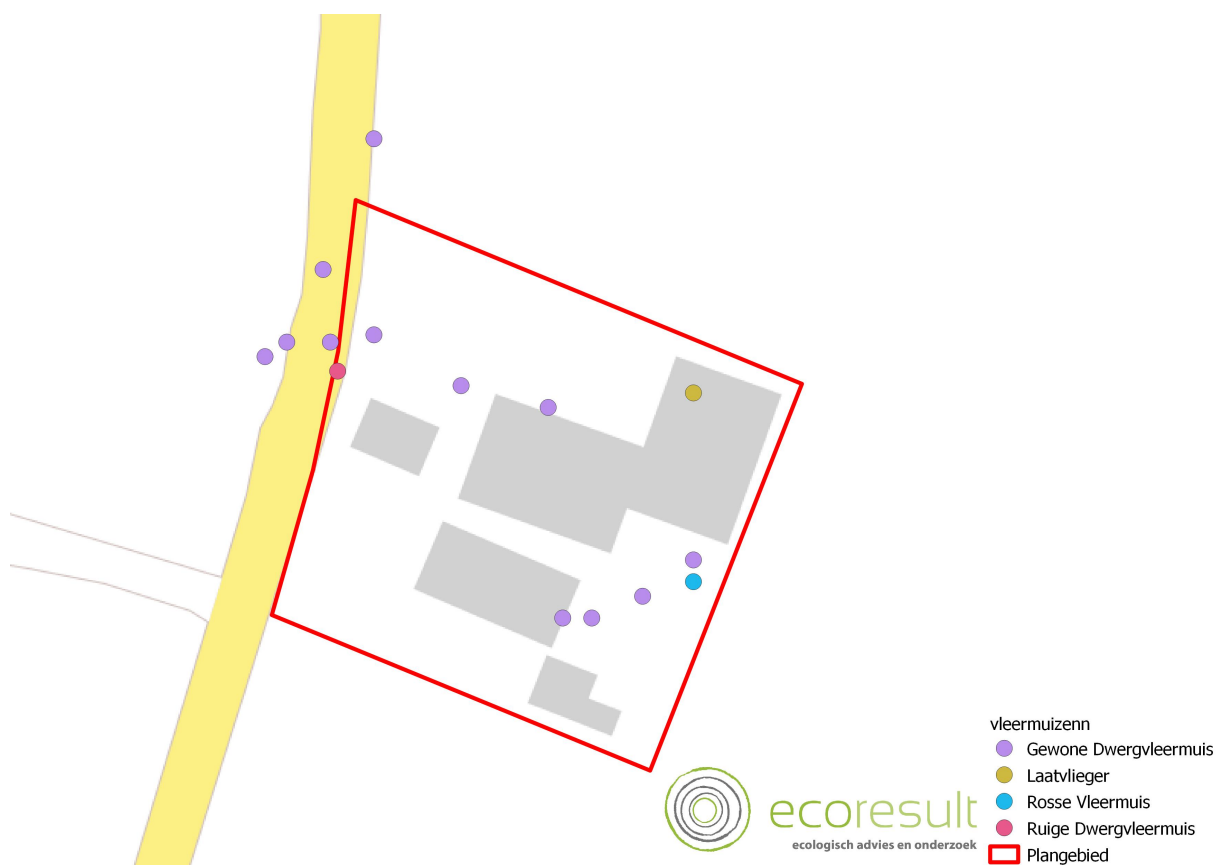


*Afbeelding 4. Ruimte onder de dakpan
schoon, geen sporen van huismussen.
Foto F. van der Lans / Ecoresult B.V.*

4.2 Vleermuizen

Gedurende de veldonderzoeken zijn in totaal vier vleermuissoorten waargenomen (zie Afbeelding 5):

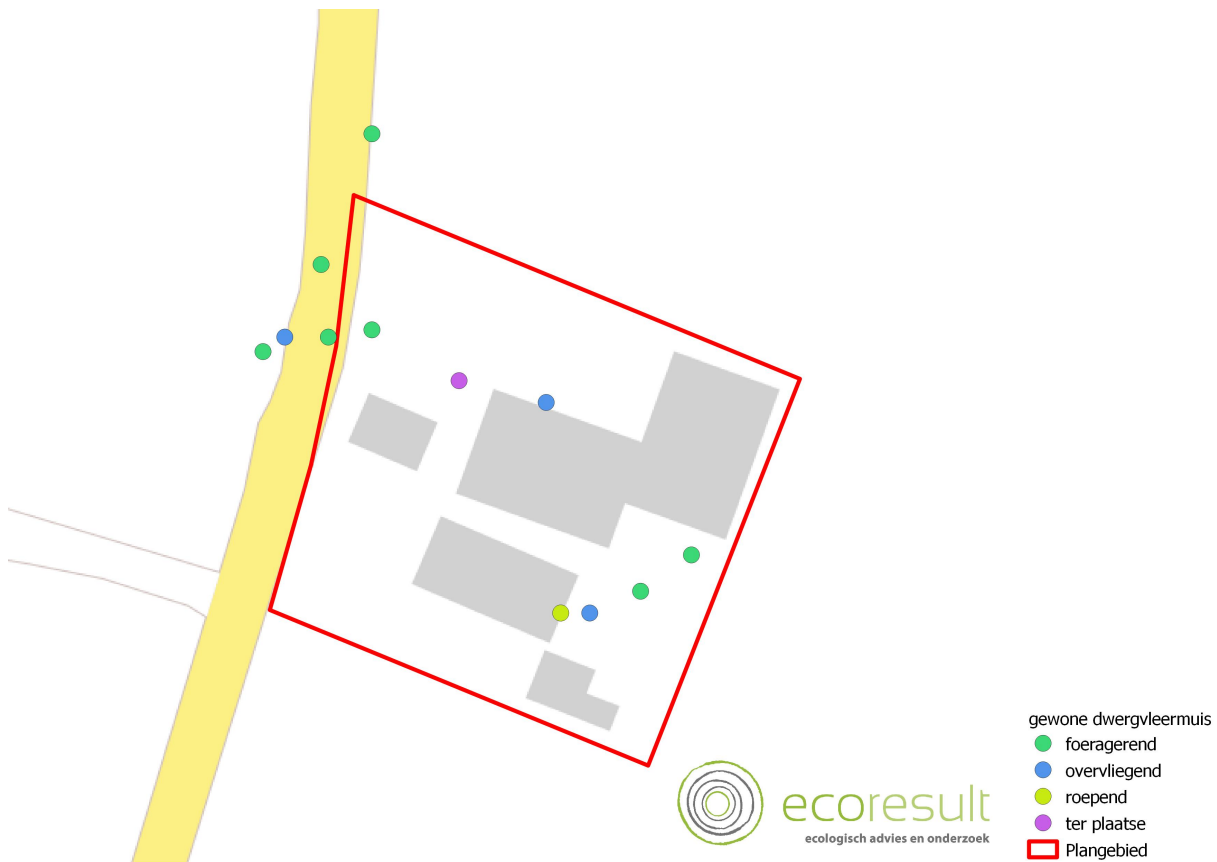
- Gewone dwergvleermuis
- Ruige dwergvleermuis
- Rosse vleermuis
- Laatvlieger



Afbeelding 5: In en rondom het plangebied aangetroffen soorten vleermuizen.
Kaartbron: Openstreetmaps

4.1.1 Gewone dwergvleermuis

Tijdens alle veldbezoeken in het kader van vleermuisonderzoek (Tabel 2) werden 14 waarnemingen van gewone dwergvleermuizen verricht (Zie Afbeelding 6).



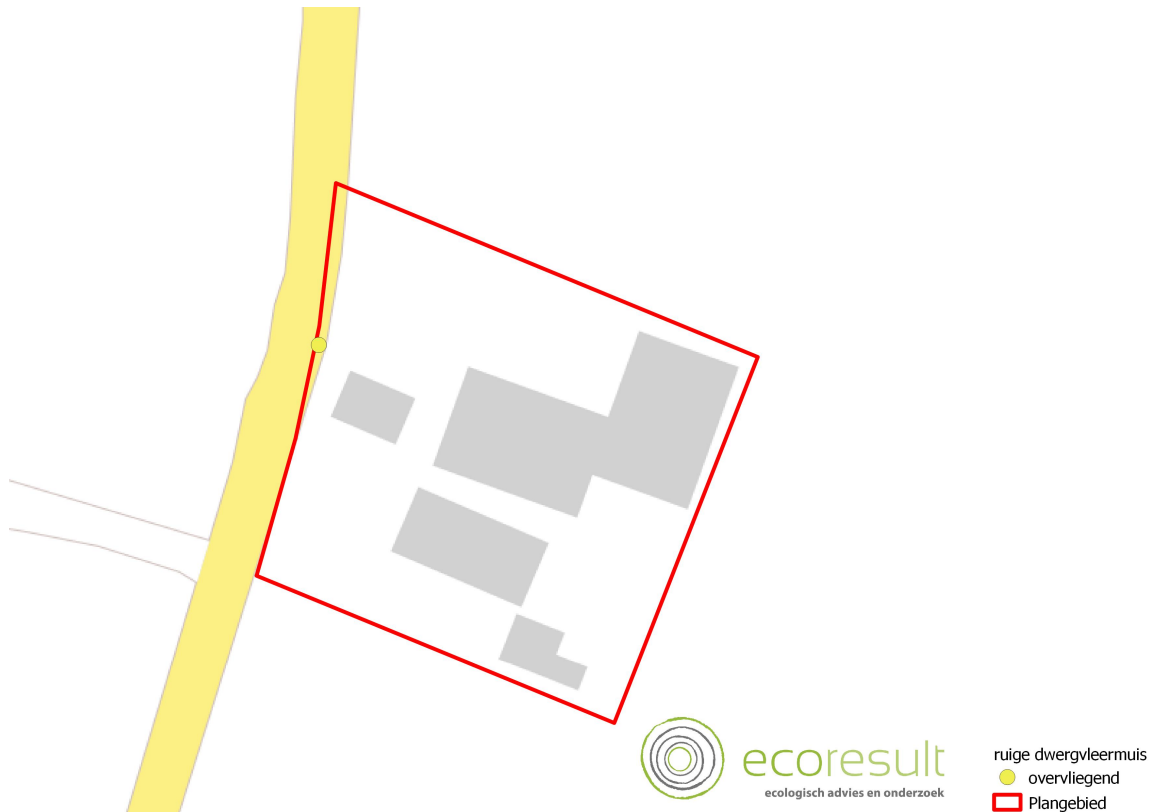
Afbeelding 6: Waarnemingen van gewone dwergvleermuis en waargenomen gedrag. Kaartbron: Openstreetmaps

Toelichting:

- Binnen het plangebied is een paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis ("roepend" op de kaart) aanwezig.
- De paarverblijfplaats bevindt zich in de richel boven een roldeur aan de achterzijde van het zuidelijk op het erf gelegen pand. Dit pand wordt niet gesloopt.
- De paarverblijfplaats werd niet gebruikt als zomerverblijfplaats tijdens andere onderzoeksrondes.
- De paarverblijfplaats bevindt zich op een relatief donkere en rustige plek aan de achterkant van het erf. Het dier vliegt na een paar rondjes weg in zuidelijke richting.
- Buiten het plangebied zijn geen voortplantings- of vaste rust- en verblijfplaatsen aangetroffen.
- Binnen het plangebied zijn foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen. Het plangebied zelf wordt marginaal gebruikt als foerageergebied. De dieren maken gebruik van allerlei structuren in en rondom het plangebied. De waargenomen dieren waren voornamelijk op doortrek naar boven gelegen groenstructuren zoals het ten noorden gelegen park.
- Het plangebied maakt derhalve geen essentieel deel uit van vliegroutes en is geen essentieel foerageergebied.

4.1.2 Ruige dwergvleermuis

Tijdens alle veldbezoeken in het kader van vleermuisonderzoek (Tabel 2) werd 1 waarneming van een overvliegende ruige dwergvleermuis verricht (zie Afbeelding 7).



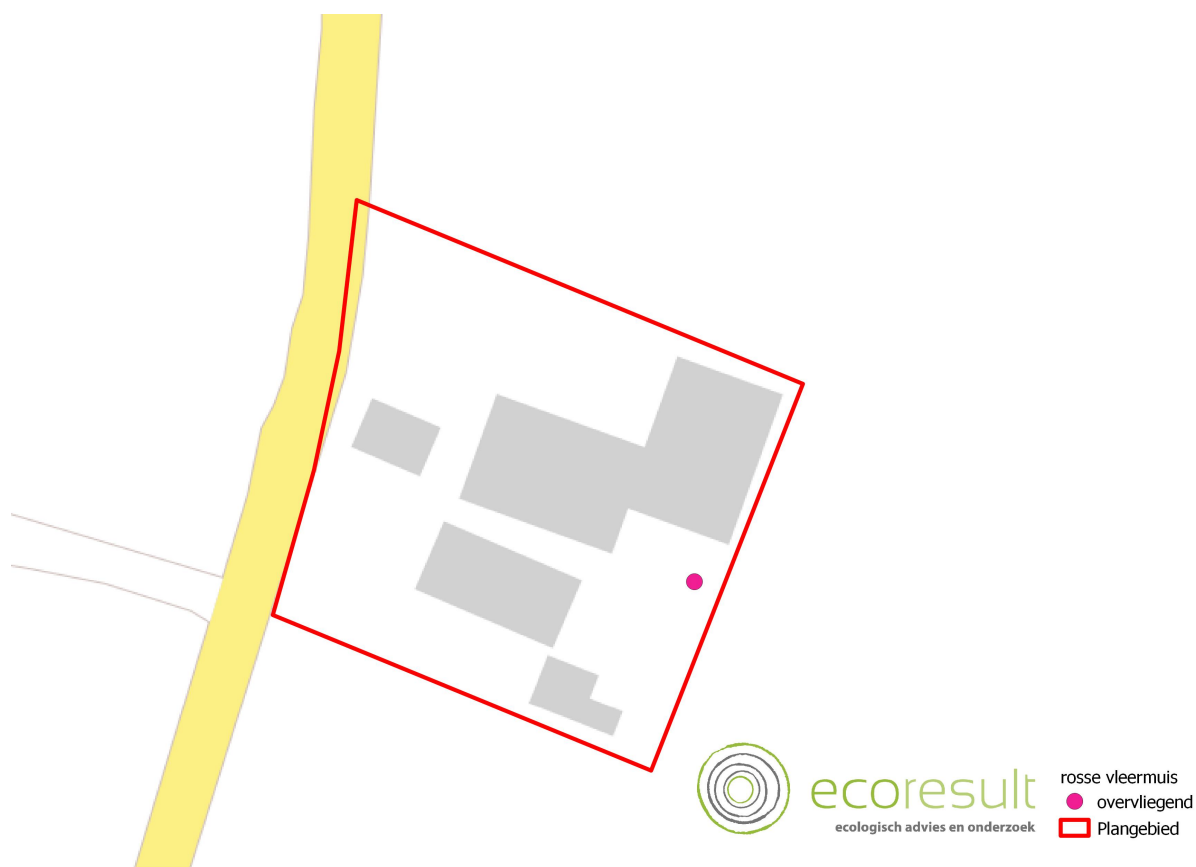
*Afbeelding 7: Waargenomen ruige dwergvleermuizen en waargenomen gedrag.
Kaartbron: Openstreetmaps*

Toelichting:

- Binnen het plangebied zijn geen voortplantings- of vaste rust- en verblijfplaatsen aanwezig.
- Buiten het plangebied zijn geen paarverblijfplaatsen aangetroffen.
- Het plangebied maakt geen essentieel deel uit van vliegroutes en is geen essentieel foerageergebied.

4.1.3 Rosse vleermuis

Tijdens alle veldbezoeken in het kader van vleermuisonderzoek (Tabel 2) werd 1 waarneming van een overvliegende rosse vleermuis verricht (zie Afbeelding 7).



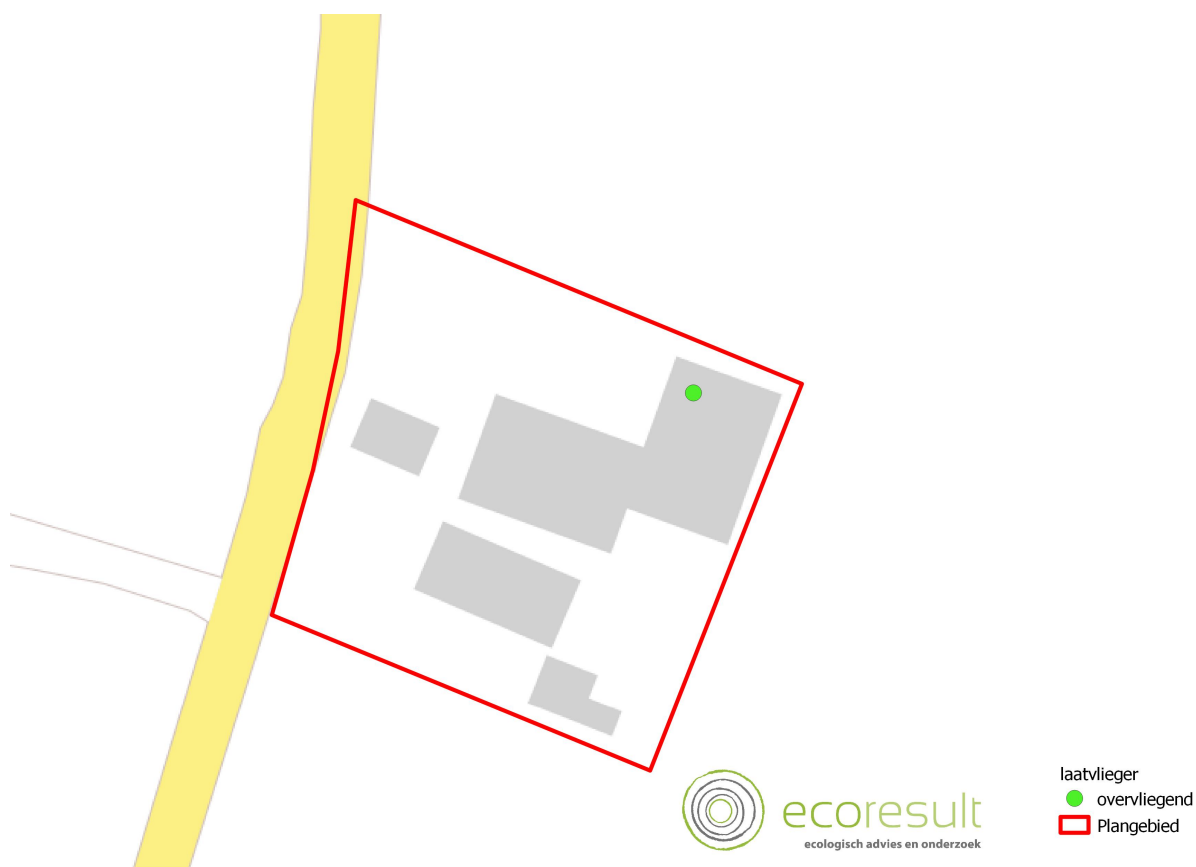
Afbeelding 8: Waargenomen rosse vleermuizen en waargenomen gedrag.
Kaartbron: Openstreetmaps

Toelichting:

- Binnen het plangebied zijn geen voortplantings- of vaste rust- en verblijfplaatsen aanwezig.
- Buiten het plangebied zijn geen paarverblijfplaatsen aangetroffen.
- Het plangebied maakt geen essentieel deel uit van vliegroutes en is geen essentieel foerageergebied.

4.1.4 Laatvlieger

Tijdens alle veldbezoeken in het kader van vleermuisonderzoek (Tabel 2) werd 1 waarneming van een overvliegende laatvlieger verricht (zie Afbeelding 7).



Afbeelding 9: Waargenomen laatvlieger en waargenomen gedrag. Kaartbron: Openstreetmaps

Toelichting:

- Binnen het plangebied zijn geen voortplantings- of vaste rust- en verblijfplaatsen aanwezig.
- Buiten het plangebied zijn geen paarverblijfplaatsen aangetroffen.
- Het plangebied maakt geen essentieel deel uit van vliegroutes en is geen essentieel foerageergebied.

5 Effectbeoordeling

Tijdens de onderzoeken is aangetroffen:

- 1 paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis buiten de te slopen bebouwing.

De paarverblijfplaats bevindt zich in een gebouw dat niet gesloopt of gerenoveerd wordt. De overige bebouwing wordt wel gesloopt. De afstand tot de te slopen panden bedraagt circa 10 meter.

De paarverblijfplaats is in gebruik van globaal 1 augustus tot 1 november. Dit is de kwetsbare periode. Sloopwerkzaamheden nabij de voortplantingsplaats mogen enkel plaatsvinden in de periode 1 november tot 1 augustus.

Ontheffing op de Wet natuurbescherming is niet nodig, indien gewerkt wordt met inachtneming van bovengenoemde maatregelen.

6 Conclusie en aanbevelingen

6.1 *Conclusie*

In opdracht van Kubiek Ruimtelijke plannen heeft Ecoresult B.V. een aanvullend onderzoek uitgevoerd in het plangebied: Zegheweg 8, Woudenberg. De aanleiding voor het onderzoek zijn de conclusies van een eerder uitgevoerde quickscan³ waaruit bleek dat in het plangebied potentie aanwezig is voor vaste rust- en verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger en huismus. Aanvullend onderzoek naar deze soorten was noodzakelijk om te vast te stellen of deze soorten inderdaad aanwezig zijn en zo ja, hoe in het kader van de Wet natuurbescherming gehandeld dient te worden.

De veldonderzoeken zijn uitgevoerd door ecologen van Ecoresult B.V. met aantoonbare ervaring op het gebied van inventariseren van vleermuizen. Het onderzoek is uitgevoerd onder de condities en methodiek van de relevante kennisdocumenten en het Vleermuisprotocol 2017.

Huisumus:

- niet aanwezig.

Vleermuizen:

- niet aanwezig in te slopen panden
- 1 paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis buiten de te slopen bebouwing. Sloopwerkzaamheden nabij de voortplantingsplaats mogen enkel plaatsvinden in de periode 1 november tot 1 augustus.

6.2 *Aanbevelingen*

Los van de onderzoeksresultaten, maar als duurzame inrichtingsmaatregel “inclusief bouwen voor vleermuizen en vogels, heeft het de ecologische voorkeur om rekening te houden met de wensen van vleermuizen en vogels in het nieuwe ontwerp. Anders gezegd: door inclusief te bouwen voor vleermuizen en vogels wordt bijvoorbeeld een (nieuw) gebouw of kunstwerk toegankelijk voor vleermuizen en vogels of blijft een potentiële vliegroute intact. Ecoresult B.V. kan u hierover adviseren en dit opnemen in het mitigatieplan

3 Van der Lans, 2019

en/of ontwerp.

7 Geraadpleegde bronnen

7.1 *Internet*

Lans, F. V.van der. 2018. Quicksan. In het kader van de Wet natuurbescherming en Verordening ruimte. Plangebied: Zegheweg 8, Woudenberg. Rapportkenmerk: ER20180919v01. Ecoresult B.V., Dordrecht.

PDOK (Publieke Dienstverlening Op Kaart)
<https://www.pdok.nl/>

Kennisdocumenten
<https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

Vleermuisprotocol 2017
<http://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol>